ՄԷԺՄՈՒԼՔԸ

ԱԽՊԱՐ

40 փր. **ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ** 40 փր.

درعليه‌ده بك اوغلنده تقسيم جوارنده شيشلى جاده‌سنده واقع ٥ نومرو ايله مرقم مجموعهٔ اخبار غزه‌سى اداره‌خانه‌سنه

Դիր նուսմերոսու **40** փր. — Պիր հաֆթա կէչտիքտէն սոնրա 2 ղրշ։ — Իքի հաֆթատան սոնրա 3. — Իւչ հաֆթատան պիր այա գատար 10. — Իւչ այատան սոնրա 20 ղրշ. տրր։
Էնէլիյի բէշին 200. — Ալթը պայրաղը 110. — Իւչ պայրաղը 60. — Թաշրալար իչին բոսթա իւճրէթի 48. — Նէհիր բոսթասը իչին 87 ղրշ. տրր։
Ղազէթայա միւթեալլիգ խուսուսաթ իչին 8. ԹՕԼԱՃԵԱՆՆ միւրաճաաթ օլունուր։

ԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Ն° **333** — ՍԱԼԸ **8 20** ՀՈԿՏ. **1885**
ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ ١٠ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ١٣٠٣
ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ, ԱՍԻԹԱՆԷ,
Պէյօղլու Շէհրի սոգաղը Ն° 5

Իլանաթըն պիր սաթրը պիր տէֆալրդ իչին 3. — Իքիչեր տէֆա իչին 2. — Իւչեր տէֆա իչին 1. — Իկի սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհեր սաթրը 10 ղրշ։
Ցահա զիատէ վէ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլրդ օլունուր։
Բոսթա իւճրէթի վերիլմէմիշ մէքթիւպլէր գապուլ օլունամազ։
Ցերճ օլունմայան եվրագ իսատ իտիլմէզ։
Ռումուրու նաֆասյա այիտ պէնտլէր մէճմանէն տերճ օլունուր։

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

—

Իլանըմզ մուճիպինճէ, Ցուլ Գատրն հիքեաեէսինին թէրճէմէ վէ նէշրինէ պաշլամագ իւզրէ իքէն, պիր վագթատան պէրու խոթէրն Է.քսբրէս զազէթասընտա տերճ իտիմէքտէ օլան ԼՈ ՄԱՐՔԻՋ ԿԱՊՐԻԷԼ նամ էսէրի նէֆիս մանզուրը աճիզանէմիզ օլուպ, միւնտէրիճաթը, ֆէվգէլատէ զարիպ վէ ճալիպի մերագ օլտուգտան պաշգա։ Ֆրզրալարընտան պազրսը շէհրիմիզէ միւթէալիգ վէ էնմուհիմ էշխասընտան պիր գաչը ըմթանպալ էհալիսինտէն օլտուգու, վէ հէլէ պու էշխաստան պիրի, Մուրատ իսմլյլէ պիր էրմէնի իտուկի ճիհէթլէ։ պիթթապի գարիուն քիրամըմզ նէզտինտէ պէօյլէ պիր էսէրին գրաաթ վէ միւթալաասը տահա զիեատէ արզու օլունճաղընը թապիի կէօրտիկիմիզտէն, թէրճէմէսի վատ իտիլէ։ էվվէլքի հիքեաեէյի պիր վագթը ահէրէ թէրքլէ։ շիմտիքի հալտէ, մէզքիւր ԼՈ ՄԱՐՔԻՋ ԿԱՊՐԻԷԼ հիքեաեէսինին նէշրինէ իպթիտար իթմէքլիկի թէնահպ էյլէմէշիզ տիր։

Ֆրանսըզ մէշհուր միւէյլիֆլէրինտէն Մ. Ժիլ Մարինին իչպու հիքեաեէյի պէրկիզտիսինի, եարընքի նիւսխէսիզտէն իթիպարէն քիթապ չէքլինտէ օլարագ տերճէ իպթիտար իտէճէկիմիզտէն, էհլի մերագ ու քիթապէթին նազարը տիգգաթլարընը տավէթ։ վէ պէօյլէ շարգ վէ զարպ էշխաս վէ վուգուաթընը պիր եէրտէ իրաեէ իտէր Ֆրանսըզ միւէյլիֆլէրի էսէրլէրի նատիր, վէ խուսուսիյլէ միլլէթիմիզէ մէնսուպ էֆքարը հավի էվրօբա հիքեաեէյէրի չայեանը տիգգաթ օլտուգունտան, հիքեաեէյի ճէտիտէմիզին գրաաթ վէ միւթալաասընա բաղպէթ պույրուլմասընը արզու իտէրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

—

Բոմա, 16 հոկտ. — Ժէնէրալ Բօպիլանը՝ խարիճիեէ նէզարէթինէ թայեին օլունմասը իւզէրինէ, Ցերսատէթ սէֆիրի գօնթ Գօրթինին՝ գօնթ Նիկրա եէրինէ Լօնտրա սէֆարէթինէ, վէ գօնթ Նիկրանը՝ Վիէննա սէֆարէթինէ թայեին օլունաճագլարը թէվաթուր պուլմուշ տուր։

Գօնթ Թօրթիէլի տախի Ցերսատէթ սէֆարէթինէ, վէ Մ. Բէսման տախի գօնթ Թօրթիէլի եէրինէ Պիւքրէշ սէֆարէթինէ թայեին գըլընաճագլար տրր։

—

Թունու, 16 հոկտ. — Պուրատա պազր գօլէրա վուգուաթը օլմուշ տուր։ (Պու խապէր, մուախխարէն ալրնան վէ տիւնքի նիւսխէսիզտէ միւնտերիճ պուլունան պիր թէլէկրաֆ իլէ թէքզիպ իտիլմիշ տիր)։

—

Բարիս, 16 հոկտ. — Գօնթ տը Մոնթօլոն՝ խարիճիեէ նէզարէթինէ թայեին օլունմասը իւզէրինէ, Ցերսատէթ սէֆիրի գօնթ Գօրթինին՝ գօնթ Նիկրա եէրինէ Լօնտրա սէֆարէթինէ, վէ գօնթ Նիկրանը՝ Վիէննա սէֆարէթինէ թայեին օլունաճագլարը թէվաթուր պուլմուշ տուր։

Գօնթ Թօրթիէլի տախի Ցերսատէթ սէֆարէթինէ, վէ Մ. Բէսման տախի գօնթ Թօրթիէլի եէրինէ Պիւքրէշ սէֆարէթինէ թայեին գըլընաճագլար տրր։

—

Թունու, 16 հոկտ. — Պուրատա պազր գօլէրա վուգուաթը օլմուշ տուր։ (Պու խապէր, մուախխարէն ալրնան վէ տիւնքի նիւսխէսիզտէ միւնտերիճ պուլունան պիր թէլէկրաֆ իլէ թէքզիպ իտիլմիշ տիր)։

—

Բարիս, 16 հոկտ. — Գօնթ տը Մոնթօլոն՝ խարիճիեէ նէզարէթինէ թայեին օլունմասը իւզէրինէ, Ցերսատէթ սէֆիրի գօնթ Գօրթինին՝ գօնթ Նիկրա եէրինէ Լօնտրա սէֆարէթինէ, վէ գօնթ Նիկրանը՝ Վիէննա սէֆարէթինէ թայեին օլունաճագլարը թէվաթուր պուլմուշ տուր։

Գօնթ Թօրթիէլի տախի Ցերսատէթ սէֆարէթինէ, վէ Մ. Բէսման տախի գօնթ Թօրթիէլի եէրինէ Պիւքրէշ սէֆարէթինէ թայեին գըլընաճագլար տրր։

—

Բարիս, 19 հոկտ. — Պաղրաթ ժամանը սոնրա ինթիխապաթ. — Մայիս օրան 214 ինթիխապ նէթիճէլէրի շու վէճհ իլէ թագսիմ օլունուր։

Ճիւմհուրի	199
Մուհաֆազաքեար	15

Ֆէրրի գապինէթօսու ազասընտան Մ. Բուվիէ, Գոշրի, Բանեալ, Լատի-Գարնօ իլէ Մ. Գիէմանսօ վէ Մ. Մ. Սրկէր թէքրար ինթիխապ օլունմուշլար տրր։

Ինթիխապաթը մէզքիւրէտէ, եալընըզ Սէն (եանի Բարիս) Գօրսիգա, Սէն է Ուազ։ Օրն վէ Լօ էեալէթէրի նէթիճէլէրի աչրգտա գալմըշ տրր։

ՄԷՍԷԼԷՅԻ ԵԷՎՄԻԵԷ

—

Թրիէսթէտէն խապէր վերիլտիկի իւզրէ, մէզքիւր լիմանտա վէ Լոյտ գումանիասը թէրսանէլէրինտէ կէրմիեէթի ֆէվգէլատէ մէշհուտ տուր։ Շու էսնատէ Ավսթրիա Լոյտ գումբանիասը, հէմ Ավսթրիա հիւքիւմէթինին իհթիեաճաթընը վէ հէմ հիւքիւմէթի Սէնիյեէնին մէթալի պաթընը խոշնուտ իթմէք մէճբուրիեէթինտէ պուլունմագտա տրր։ Պու այրն իպթիտասընտան պէրու, մէզքիւր գումբանիանըն վաբօրլարը։ Ցալմացիա վէ Հէրսէկ Ավսթրիա-Մաճարիսթան ասաքիրի նագլ իթմէքտէ տիրլէր։ Պու այրն 7 սինտէ, «Եունան գրալը» իւնվանընը հայիզ օլան ալայրն իչ թապուրու Մոսթարա կիթմէք իւզրէ։ Ժունս նամ վաբօրա բաքիպ օլմուշ, վէ այրն 10 ունտա, Բրօկրէսսօ նամ սէֆինէ, Սալցպուրկտան կէլէն 49 ունճու բիեատէ ալայրն, վէ 75 ինճի ալայրն պիրէր թապուրունու համիլէն հաբէքէթ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր գումբանիա, հիւքիւմէթի Սէնիյեէ նամընա օլարագ, պիր գաչ հաֆթա զարֆընտա, Գարատէնիզ վէ Մարմարա լիմանլարընտան Ցերսատէթ, Կէլիպօլուտա, Սելանիկէ վէ Ցեռէ-ազաճա 50 000 ասքէր վէ 2000 աթ կէօթիւրմէքլիկի թէահիւտ էյլէմիշ տիր։ Գասթօր, Ցիանա վէ Թիզպէ նամ իչ գրաա սէֆինէ, պու մագսատէ, Ցերսատէթ միւթէմէճճիհէն Թրիէսթէտէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։ Գումբանիանըն էն պիւեիւք վաբօրլարընտան պուլունան Էլէքթրա, Հօնգ-գօնկտան կէլիպ, այէսսէվիեէ օն կիւնտէ էշխասընը պօշալթըրքէն, տէօրթ կիւնտէ պօշալթըպ, ալաֆ. հոկտեմբերին 11 ինտէ Ցերսատէթ միւթէմէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Բօլիս նամ վաբօր, Մաճարիսթանտա հիւքիւմէթի Օսմանիեէ իչին սաթրն ալընմըշ օլան 300 բէս աթը համիլէն, մահր հալի էֆրէնճինին 7 սինտէ Թրիէսթէտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Պու վաբօրլարտան մաատա, տիկէր օն գրաա վաբօր եագրնտա Ցերսատէթէ եախտա մէմալիքի Օսմանիեէնին տիկէր պիր լիմանընա կիտէճէքլէր տիր։

—

Պապը Ալի Թարաֆրնտան կէօնտէրիլէն նօթաեա տայիր Թարիգին վիրտիկի մալիսմաթա կէօրէ, իշպու ճէ. վաշնամէտ, սիւֆէրանընը պէեաննամէսինտէ միւնտէրիճ պէշ մատտէ իւզէրինէ պէեանը միւթալաա օլունըպ, հուգուգը հազրէթը Բատիշահիյի էվրօբանընը թաստիգ իթմէսինէ վէ Պուլկարլարընը հարաքեաթը՝ ահէքեամը ահտնամէ խիլաֆընտա օլտըգընը թէսլիմտէ ճայի թէրէյտիւտ գալմասընա պէեաննամէյի մէզպուր սէնէտ իթթիխազ գըլընմըշ, վէ բրէնս Ալէքսանտրը սէրիան Ֆիլիպէտէն չրգըպ Սօֆիաեա կիթմէսի խուսուսընը քէնտիսինէ թէնպիհ իտիլմէսի իչար պույրուլմուշ տուր։ Բրէնսին՝ մաեէթիյլէ պէրապէր Սօֆիաեա կիթտիկի խապէրի տիւն ագշամ քէսպի արհհէթ էյլէմիշ տիր։ Հաթթա գօնսօլիտէ պիրէ 40 բարա գատար ֆըրլամըշ տրր։

—

Էվրօբա զազէթալարընտա կէօրիւլէն թէլէկրաֆլար տրր։

Լօմ-Բալանկա, 13 հոկտ. — Սըրպ ասքէրի՝ Լէսգօվիչ վէ Ագ-Բալանգա իւզէրինէ եիւրիւմէք իւզրէ տիր։

Լօմ-Բալանգա, 13 հոկտ. — Սըրպ. լարրն հուտուտու թէճավուզ իթմէէրի բէք միւհթէմէլ տիր։ Հուտուտ իւզէրինտէ թէհաշշիւտ իտէն Սըրպ ասքէրի իլէրիեէ եիւրիւեիչ էմրինէ ինթիզար իտիեօր։

Լօմ-Բալանգա, 13 հոկտ. — Սըրպ ասքէրինին հէտէֆի թէճավուզաթը օլաճագ եէրլէր Ագ-բալանգա վէ Բիրօթ իլէ Նիշ արասընտա տրր։ Վուգուաթը վէխիմէնին զուհուրի գարիպ իլ իհթիմալ պիր հալէ կէլմիշ տիր։

Սօֆիատա ֆէվգէլատէ պիր գօրգու հիւքմ իթմէքտէ օլտուգու, պէլտէյի մէզքիւրէտէն այրնան թէլէկրաֆնամէլէրտէն անլյաշըլմըշ տրր։

Սըրպլարարրն Սօֆիաեա իլի սաաթ մէսաֆէեէ կէլտիքլէրի շայեասը, էհալինին թէլաշրընը ֆէվգէլատէ տէրճէեէ կէթիրմիշ տիր։

Հուտուտու թէճավուզ իթմէք էմրինին պու կիւն Պէլկրատտան հուտուտ պօեունճա պուլունան ասքէրէ կէօնտէրիլէճէկի խապէր այրնմըշ տրր։

(Մուախխարէն ալաֆ. հոկտ. 16 թարիխլյլէ քէշիտ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Սըրպլարրն Պուլկարիսթան թէճավուզու շայեասը թէքզիպ իտիլմիշ տիր։

—

Պուլկարիսթան իլէ Շարգի Բումէլիտէ իրանը իթթիհատ օլունմասընտան Սօֆիատան չրգմասընա միւսաատէ օլունտուգու կիւնէ գատար, Շարգի Բումէլի վալիսի Ղազրիլ բաշա հազրէթլէրինին կէչիրտիկի ահվալը միւխթէլիֆէեէ տայիր։ Շէհրի մէզքիւրտէն Ֆար տիւ Պօսֆօր դազէթասընա մալիւմաթը աթիեէ եազըլմըշ տրր։

Ալաֆրանկա սեպտեմբերին 18 ինճի ճումաա կիւնիւ, սապահրն սաաթ 4 իւնտէ, պիր չօգ ասքիր, վալինին գօնաղրնա կիտէրէք, իլան օլունան իթթիհատար քէնտիսինին տախի թանընմասընը իսթար իթմիշլէր տիր։ Ասքիրի մէրգումէ միեանընտա, Ֆիլիպէ գըզլար մէքթէպինին կէնճ պիր շակիրտի պուլունրպ, պու գրզ, տիկէր արզ ատաշլարը միսիլու, ասքէր իւնիֆորմասը կիեինմիշ, պիր էյինտէ աչըգ գըլըճ վէ տիկէրինտէ ըէվոլվէր պուլունմուշ տուր։ Վալինին տամատը Մ. Ալէքսանտրիտի, տէրհալ աշաղրեա էնէրէք, վալի բաշանըն հէնուզ էլպիսէսինի կիեինմէմիշ, հաթթա եաթագտա, ուեումագտա օլտուգունու պիլտիրմիշ իսէ տէ, ասքէրէր հիչ պիր սէօզ անլամագ իսթէմէտիքլէրինտէն, Ղազրիլ բաշա, արէյ աճէլէ պազը էլպիսէ կիեինմիշ, վէ պիր ապրապաեա օթուրթտուրուլուպ, մէզպուրէ կէնճ գրզ տախի եանընտա օթուրմուշ տուր։ Ադրապա՝ հէմանն շէհրին էթրաֆընը տօլաշմըշ, վէ ասքէր իլէ պիր չօգ գուտուրմուշ էհալի արապանրն արգ ասընտան, «եաշասրն իթթիհատ» տէյի պազըրմըշլար տրր։ Պու սուրէթլէ շէհրի տօլաշտրգտան սոնրա, Գօնարի գարիեէսինէ կիտիրմիշ, վէ Ղազրիլ բաշա, պիր բարասընն օտասընտա, եիկիրմի եէտի նէֆէր ժանտարմանընն թահթը նէզարէթինտէ թէվգըֆ իտիլմիշ տիր։

Թամամ վագթի կէլտիկինտէ, միւշարիլէյհէ ֆէվգէլատէ ատի պիր թամամ իլէ սիեահ վէ սէրթ պիր բարչա էթմէք կէթիրիլմիշ, ֆագաթ պու սուֆրատա չաթալ օլմատըզը կիպի, թապադ տախի չաթլագ պուլունմուշ տրր։ Ղազրիլ բաշա պիր ազշէյ եէմիշ, վէ պատէհու հալը սըհհէթ ու վազիեէթինի գրզընա պիտիրմէք իւզրէ պիր մէքթուպ եազմըշ, վէ միւրսիլի ալէյհինէ թէսլիմ իթմէք իւզրէ, մէքթուպը մէզքիւրու Ժանտարմալարտան պիրինէ թէսլիմ էյլէմիշ, ֆագաթ պու Ժանտարմա, ասլա ֆիթրաթ իթմէեէրէք, վէ հագըգէթէն վահշի սուրէթտէ պուլունարագ, մահֆազաեը երրթմըշ, միւնտէրիճաթընը օգուտուգտան սոնրա, վազիֆէսիզճէ բարչալամըշ տրր։ Լաքին Ղազրիլ բաշա, գըզրլյա տամատընա տիկէր պիր մէքթուպ կէօնտէրմէքլիկի բէք չօգ բէճա իլէ մուվաֆֆագ օլմուշ, վէ պունլար տախի բէտէրլէրինէ տէրհալ պիր խըզմէթքեար իրսալ իթմիշլէր տիր։

Բաղար սապահը, վալիի միւշարիլէյհ պիր արա հավլիեէ չըգմագ խաթէմիշ, ֆագաթ ասքէրլէր՝ ֆիրար իտէճէկլի զանընը յա, օլ գատար տէհշէթլի պաղրըշլար իլէ սիլահա միւրաճաաթ օլունմասը խապէրինի պիրիպիրլէրինէ վիրմիշլէր տիր քի, միւշարիլէյհ հագըգէթէն տուշարը տէհշէթ օլարագ, ալէյճաճէլէ իշէրի կիրմիշ, ֆագաթ գաբու դաեէթ ալշագ օլտուգունտան, պաշընը շիտտէթլէ վուրմասը յա, տէրհալ գան ֆըշգրրմըշ տրր։ Բաբասընն գարբսը, մէզքիւր եարէեէ եանմըշ բամուգ գօեարագ, մէճբուրը միւշարիլէյհին թէտավի իթմիշ, վէ մուախխարէն պիր Պուլկար թապիպի ճէլպ իտիլմիշ իսէ տէ, թապիպի մէրգում եարանրն երգանմասընա բուի բիզա կէօսթէրմէտիկինտէն, զալիպա եարէեի իյի իտէճէք եէրտէ, տահա զիեատէ ֆէնալաշըրմըշ տրր։

Բաղար իրթէսի կիւնիւ, մէվգուֆընը Սօֆիաեա կէօթիւրիլմէսի իչին էմր վէրիլմիշ, վէ օրատա Սթօյլօֆ իսմինտէ պիր շախսըն խանէսինտէ թէվզըֆ իտիլէրէք, խանէյի մէզքիւր՝ Ժանտարմալար թարաֆընտան թահթը մուհասէրէեէ վազ օլունմուշ տուր։ Օրատա, միւշարիլէյհին տամատը վէ քէրիմէսի կէլէրէք, կիթտիքճէ քէսպի վէխամէթ իթմէքտէ

օլան եարէեի թէտավի իթտիրմէք իւզրէ սահիհ պիր թապիպ կէթիրէտպիլմիշլէր տիր։

Նիհաեէթ, Ֆիլիպէ հիւքիւմէթի մուվագգաթասը թարաֆընտան սուտուր իտէն պիր թէլէկրաֆնամէ իւզէրինէ, Ղավրիլ բաշանը՝ թահթ էլ հըֆզ, Պուլկարիսթանը չըմայի հուտուտունը էն եագը մահէլլինէ կէօթիւրիւմէք իւզրէ մէմլէքէթտէն չըգարըլմասընա միսսաատէ օլունմուշ, վէ մալիւմ օլտուղու իւզրէ, միշարիլէյհ օրատան, Գալաս թարիգիյլէ տօղրուտան տօղրուեա Ցէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Այընան խուսուսի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պէսարապիատա Բուս ասաքիրինին թէհաշշիւտինէ տէվամ օլունուեօր։ Էքսէրիա ալայլար՝ Քիէվտէն կէլիեօրլար։ Բուսիա վէ Բումանիա հուտուտու իւզէրինտէ թօքտէն կէլիեօրլար։ Բուսիա վէ Բումանիա հուտուտու իւզէրինտէ թօքյանմըշ օլան ասաքիրին միգտարը, 80,000 նէֆէր թախմին իտիլիեօր։

—

Սթամպուլ ղազէթասընրն բիվանէթինէ կէօրէ, Սըրպիսթան վէ Պուլկարիսթան հուտուտու իւզէրինտէ ֆէվգէլատէ հէրեէճան հիւքմ իթմէքտէ օլուպ, Պուլկարիսթանա իլթիճա իթմիշ օլան Սըրպ միլլէթճիլէրի, սրգ սրգ Սըրպիսթանա հիւճում իթմէքտէ իմիշլէր։ Սըրպիսթանընը բատիգալ ֆըրգասընտան արշի մանտրիտ վազա Պէլակիչ, Վիտինտէ կէօնիւլլիւ գայտ իթմէքտէ պուլունան Գարատաղը Բէգօ Բավլովիչ իլէ պուլուշմուշ, վէ Զայչար գուրպինտէ, Սըրպ ասքէրլէրիյլէ միլլէթճիլէր միեանէսինտէ պիր միտարէպէ զուհուրա կէլիպ, թարաֆէյնտէն բէք չօղ մագթուլ վէ մէճրուհ վուգու պուլմուշ տուր։ Բատիգալար, պու հայտէն ճէսարէթ ալարագ, հարէքէթի իխթիլալիեէ սէպէպլիյլէ կօրնի-Միլանովաչտա թէվգըճ իտիլմիշ օլան Միլան կիուրիչ նամ բարասը գուրթարմագլըղը թէճրիպէ իթմիշլէր տիր։

Տիկէր թարաֆտան Պուլկար մէմուրլարը, Վիտին եագընընտա, հուտուտ իւզէրինտէ ասքէր ճէմ իթմէքտէ, վէ Սըրպլար հագգընտա թէվէճճիւհլէրի պուլունտուղու շիւպհէ իտիլէն էշխասը տերտէսթ իյլէմէքտէ իմիշլէր։ Խուսուսիյլէ Թրն վէ Պրէզնիքտէ բէք չօղ էշխաս ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր։

Մէչհուր Կիկօրիչ նամ բարաս՝ տերտէսթ իտիլէն էշխաս միեանընտա պուլունմագտա տըր։

Ղալիպա պու վագբալար իւզէրինէ մուազզամ տէվլէթլէր, վէխիմ գարըշգուլըղլար ինթաճ իտէճէկի մէմուլ օլան Պուլկարլար իլէ Սըրպլար միեանէսինտէ գանը միտարէպէ զուհուրինտէն սագընըլմասը իչին բրէնս Ալէքսանտրա թէպլիղաթը շէտիտէ իճրա իթմիշլէր տիր։

—

Պուլկարիսթան խըզմէթինտէ միսսթախտէմ օլան քեաֆիֆէյի Ռուսիա զապիթանընը, Ֆամիլեալարըյլա պիրլիքտէ Ռուսիաեա ավտէթ իթմէք իւզրէ, չըգան ճումա կիւնիւ վարնատան հարէքէթ իթտիքլէրի, շէհրի մէզքիւրտէն եագըլմըշ տըր։

—

Ալթինատան եագըլտըղընա կէօրէ, չըգան հաֆթա զարֆընտա շէհրի մէզքիւրտէ պիւեիւք պիր նիմայիշ վուգու պուլուպ, քեաֆիֆէյի բօլիթիգա ֆըրգալարը իչպու նիմայիշէ տախիլ օլմուշլար տըր։ Նիմայիշճիլէր, 25,000 քիչի գատար օլտուղուրը հալտէ, պաշ վէքիլ Մ. Ցէլիեանինին խանէսի բիչկեահընտա թօքլանտրգլարընտան, միշարիլէյհ շահ. Նիշկինէ չըգարագ, իթիտալ իւզրէ վէ ադիլանէ հարէքէթ իթմէլէրինի իխթար իյլէմիշ տիր։ Մ. Ցէլիեանի պու սըրատա տէմիշ տիր քի, «Հիւքիւմէթ, Պուլկար իխթիլալընտան տօլաեը Եունանիսթանա թէրէթիպ իտէն վաղաեիֆտէ գուսուր իթմէեէճէք, ֆագաթ թայեին իթմիշ օլտուղու խաթթը հարէքէթի միթէպասիրանէտէն տախի շայմա. եաճագ տըր։» Էհալի, միշարիլէյհին «էօղլերինի ալգըշլամըշ, վէ պատէհու պաշ վէքիլ, թէլէկրաֆխանէեէ կիտէրէք, էհալինին դարարլարընը, Թաթօյտագի սէյֆէեէսինաէ պուլունան զրայա պա թէլէկրաֆ թէպլիղ իյլէմիշ տիր։

Էսէֆ օլունուր քի, մէզքիւր թէլէկրաֆըն քեշիտէսինտէն աղ սօնրա, պաշ վէքիլի միշարիլէյհին խանէսի բիչկեահընտա գալմըշ օլան պազը արազիլ, էֆքեարը հարպճուեանէյի միպէյեին սուրէթտէ նիտալէը ըէֆ իթմիշլէր տիր։ Մ. Ցէլիեանի՝ հէյեէթի վիւքէլանը կէվշէք վէ խայինճէ հարէքէթ իթտիրկինէ տայիր վագը օլան ազվիեաթը ըէտտ իլէ, պիրինճի նիմայիշճիլէրէ վագը օլան իֆատաթը միսթագիմանէսինէ տահա զիեատէ գուվվէթ վիրմիշ, վէ իչպու արազիլին տաղըլմատըգլարընը կէօրտիւկինտէ, գուվվէյի ճէպրիեէ իլէ պունլարը տաղթմաեա մէճպուր օլմուշ, վէ իշ պու հարէքէթի, Եունան տէվլէթինին իսկէնտերիեէ ժէնէրալ գօնսօլոսու սապգ Մ. Պիզանտիոս մարիֆէթիյլէ թապ ու նէշր իտիլմէքտէ օլան Հորա նամ ղազէթա միսթէնա օլարագ, տիկէր քեաֆիֆէյի Ամինա ղազէթալարը թարաֆընտան թահսին իտիլմիշ տիր։

Գրալ հղրէթլէրի, պիրինճի նիմայիշճիլէրին գարարլարընտան խապէրտար օլտուղունա, թէպասընրն էֆքեար ու հիսսեեաթը միսսթագիմանէսինտէն զաեէթլէ միթէշէքքիւր օլտուղունու, վէ Լարիսատա պուլունան ասաքիրի թէֆթիշ իթմէք իւզրէ եագընտա օլ ճանիպէ միթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէկինի պա թէլէկրաֆ պիրտիրմիշ, վէ իչպու թէլէկրաֆնամէսի, էմրի գրայի իւզէրինէ, քեաֆիֆէյի ղազէթալարտա տերճ ու իլան գըլընմըշ տըր։ Գրալընը իչպու թէլէկրաֆը իւզէրինէ, թէքմիլ Եունանիսթանտա հէրեէճանը ազիմ հիւքմ իթմէքտէ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

—

Եաֆա գայմագամը Շեվքէթ պէյէ բիւթպէյի սանիյէե սընրքը միթէմայիզի.

Մուտանիա գայմագամլըղը, բիւթպէյի սանիյէե սընրքը միթէմայիզէ Ֆօչթին գազասը գայմագամը սապգ Հաշմէթ պէյէ.

Ալյտընը վիլաեէթի տախիլինտէ Ֆօչթին գազասը գայմագամլըղը, բիւթպէյի սանիյէե սընրքը սանիսիյլէ, իքինճի սընրքտան միւնթէխէպ գայմագամ միւլազիմլէրինտէն Բաշիտ էֆէնտիեէ.

Պիթլիս վիլաեէթի աշար վէ աղնամ նէզարէթի, աշար վէ աղնամ էմանէթի միւֆէթթիշլէրինտէն Սապիթ էֆէնտիեէ թէվֆիհ.

Ֆրանսա տէվլէթի ֆէխիմէսի թէպասընտան Մ. Վալանսա տէօրինճիւ բիւթպէյէն Մէճիտի նիշանը ղեյշանը լհսան պույրուլմուշ սըր։

—

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

—

Ցիւն, սատրազամ հազրէթլէրի նէզտինտէ, տախիլիեէ վէ մալիեէ նազըրլարը յլա Պանդա տիրէքթօրու Մ. Ֆօսթէր գօմիսիօն հայինտէ իճթիմա իթմիշլէր, վէ ումուրը մալիեէ վէ ալէլ խուսուս ագտ օլունճագ իսթիգրազ իւզէրինէ միւզաքէրաթ իյլէմիշլէր տիր։

—Ինկիլթէրրա տէվլէթինին ֆէվգէլատէ մուրախխաս սէֆիրի սըր Տրիւմոնտ Ուօլֆ, ճումա իրթէսի վէ բազար կիւնէրի, սատրազամ, շուրայի տէվլէթ ըէյիսի, խարիճիեէ նազըրը բաշլար վէ խարիճիեէ միւսթէշարը Ցարութին էֆէնտի հազարաթը յլա միւլազաթ իթմիշ, վէ ճումա իրթէսի ագշամ քէնտիսինէ իքրամէն Ամանիա սէֆիրի պարօնը Բատօվիչ թարաֆընտան վէրիլէն գիեաֆէթտէ հազրը պուլունմուշ, վէ բազար ագշամը, միշարիլէյհ սըր Տրիւմոնտ Ուօլֆ թարաֆընտան թարապիատա քէթալա օթէյինտէ, ինկիլթէրրա մուրախխաս սէֆիրի Մ. Ուիլեամ Ուայթ իլէ մատամասընա վէ քէրիմէսինէ վէ Ամանիա սէֆիրի պարօն տը Բատօվիչ իլէ մատամասընա վէ սէֆարէթ մէմուրլարը յլա մահէթի մէմուրլարընա պիր վէտտ ղիեաֆէթի վերիլմիշ տիր։

Միշարիլէյհ, տիւն ագշամ իմօժէն վաբօրունա բաքիպէն վէ Մըսրա միւթէվէճճիհէն Ցէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Իմօժէնին Գալէյի-սուլթանիեէտէն միրուրինէ միսսաատէ պույրուրմուշ տուր։

Էվվէլճէ եազըլտըղը վէճհլէ, մէզքիւր վաբօր Պէշիգթաշ գատար կիտիպ, սըր Տրիւմոնտ Ուօլֆ թարաֆընտան թարապիատա քէթալա օթէյինտէ, ինկիլթէրրա մուրախխաս սէֆիրի Մ. Ուիլեամ Ուայթ իլէ մատամասընա վէ քէրիմէսինէ վէ Ամանիա սէֆիրի պարօն տը Բատօվիչ իլէ մատամասընա վէ սէֆարէթ մէմուրլարը յլա մահէթի մէմուրլարընա պիր վէտտ ղիեաֆէթի վերիլմիշ տիր։

Միշարիլէյհ, տիւն ագշամ իմօժէն վաբօրունա բաքիպէն վէ Մըսրա միւթէվէճճիհէն Ցէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Իմօժէնին Գալէյի-սուլթանիեէտէն միրուրինէ միսսաատէ պույրուրմուշ տուր։

Էվվէլճէ եազըլտըղը վէճհլէ, մէզքիւր վաբօր Պէշիգթաշ գատար կիտիպ, սըր Տրիւմոնտ Ուօլֆ թարաֆընտան թարապիատա քէթալա օթէյինտէ, ինկիլթէրրա մուրախխաս սէֆիրի Մ. Ուիլեամ Ուայթ իլէ մատամասընա վէ քէրիմէսինէ վէ Ամանիա սէֆիրի պարօն տը Բատօվիչ իլէ մատամասընա վէ սէֆարէթ մէմուրլարը յլա մահէթի մէմուրլարընա պիր վէտտ ղիեաֆէթի վերիլմիշ տիր։

Միշարիլէյհ, տիւն ագշամ իմօժէն վաբօրունա բաքիպէն վէ Մըսրա միւթէվէճճիհէն Ցէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Իմօժէնին Գալէյի-սուլթանիեէտէն միրուրինէ միսսաատէ պույրուրմուշ տուր։

Էվվէլճէ եազըլտըղը վէճհլէ, մէզքիւր վաբօր Պէշիգթաշ գատար կիտիպ, սըր Տրիւմոնտ Ուօլֆ թարաֆընտան թարապիատա քէթալա օթէյինտէ, ինկիլթէրրա մուրախխաս սէֆիրի Մ. Ուիլեամ Ուայթ իլէ մատամասընա վէ քէրիմէսինէ վէ Ամանիա սէֆիրի պարօն տը Բատօվիչ իլէ մատամասընա վէ սէֆարէթ մէմուրլարը յլա մահէթի մէմուրլարընա պիր վէտտ ղիեաֆէթի վերիլմիշ տիր։

Մ. Ցէլիեանի՝ հէյեէթի վիւքէլանը կէվշէք վէ խայինճէ հարէքէթ իթտիրկինէ տայիր վագը օլան ազվիեաթը ըէտտ իլէ, պիրինճի նիմայիշճիլէրէ վագը օլան իֆատաթը միսթագիմանէսինէ տահա զիեատէ գուվվէթ վիրմիշ, վէ իչպու արազիլին տաղըլմատըգլարընը կէօրտիւկինտէ, գուվվէյի ճէպրիեէ իլէ պունլարը տաղթմաեա մէճպուր օլմուշ, վէ իշ պու հարէքէթի, Եունան տէվլէթինին իսկէնտերիեէ ժէնէրալ գօնսօլոսու սապգ Մ. Պիզանտիոս մարիֆէթիյլէ թապ ու նէշր իտիլմէքտէ օլան Հորա նամ ղազէթա միսսթէնա օլարագ, տիկէր քեաֆիֆէյի Ամինա ղազէթալարը թարաֆընտան թահսին իտիլմիշ տիր։

Գրալ հղրէթլէրի, պիրինճի նիմայիշճիլէրին գարարլարընտան խապէրտար օլտուղունա, թէպասընրն էֆքեար ու հիսսեեաթը միսսթագիմանէսինտէն զաեէթլէ միթէշէքքիւր օլտուղունու, վէ Լարիսատա պուլունան ասաքիրի թէֆթիշ իթմէք իւզրէ եագընտա օլ ճանիպէ միթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէկինի պա թէլէկրաֆ պիրտիրմիշ, վէ իչպու թէլէկրաֆնամէսի, էմրի գրայի իւզէրինէ, քեաֆիֆէյի ղազէթալարտա տերճ ու իլան գըլընմըշ տըր։ Գրալընը իչպու թէլէկրաֆը իւզէրինէ, թէքմիլ Եունանիսթանտա հէրեէճանը ազիմ հիւքմ իթմէքտէ տիր։

—

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

—

Եաֆա գայմագամը Շեվքէթ պէյէ բիւթպէյի սանիյէե սընրքը միթէմայիզի.

Մուտանիա գայմագամլըղը, բիւթպէյի սանիյէե սընրքը միթէմայիզէ Ֆօչթին գազասը գայմագամը սապգ Հաշմէթ պէյէ.

Ալյտընը վիլաեէթի տախիլինտէ Ֆօչթին գազասը գայմագամլըղը, բիւթպէյի սանիյէե սընրքը սանիսիյլէ, իքինճի սընրքտան միւնթէխէպ գայմագամ միւլազիմլէրինտէն Բաշիտ էֆէնտիեէ.

Պիթլիս վիլաեէթի աշար վէ աղնամ նէզարէթի, աշար վէ աղնամ էմանէթի միւֆէթթիշլէրինտէն Սապիթ էֆէնտիեէ թէվֆիհ.

Ֆրանսա տէվլէթի ֆէխիմէսի թէպասընտան Մ. Վալանսա տէօրինճիւ բիւթպէյէն Մէճիտի նիշանը ղեյշանը լհսան պույրուլմուշ սըր։

—

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

—

Ցիւն, սատրազամ հազրէթլէրի նէզտինտէ, տախիլիեէ վէ մալիեէ նազըրլարը յլա Պանդա տիրէքթօրու Մ. Ֆօսթէր գօմիսիօն հայինտէ իճթիմա իթմիշլէր, վէ ումուրը մալիեէ վէ ալէլ խուսուս ագտ օլունճագ իսթիգրազ իւզէրինէ միւզաքէրաթ իյլէմիշլէր տիր։

—Ինկիլթէրրա տէվլէթինին ֆէվգէլատէ մուրախխաս սէֆիրի սըր Տրիւմոնտ Ուօլֆ, ճումա իրթէսի վէ բազար կիւնէրի, սատրազամ, շուրայի տէվլէթ ըէյիսի, խարիճիեէ նազըրը բաշլար վէ խարիճիեէ միւսթէշարը Ցարութին էֆէնտի հազարաթը յլա միւլազաթ իթմիշ, վէ ճումա իրթէսի ագշամ քէնտիսինէ իքրամէն Ամանիա սէֆիրի պարօնը Բատօվիչ թարաֆընտան վէրիլէն գիեաֆէթտէ հազրը պուլունմուշ, վէ բազար ագշամը, միշարիլէյհ սըր Տրիւմոնտ Ուօլֆ թարաֆընտան թարապիատա քէթալա օթէյինտէ, ինկիլթէրրա մուրախխաս սէֆիրի Մ. Ուիլեամ Ուայթ իլէ մատամասընա վէ քէրիմէսինէ վէ Ամանիա սէֆիրի պարօն տը Բատօվիչ իլէ մատամասընա վէ սէֆարէթ մէմուրլարը յլա մահէթի մէմուրլարընա պիր վէտտ ղիեաֆէթի վերիլմիշ տիր։

Մ. Ցէլիեանի՝ հէյեէթի վիւքէլանը կէվշէք վէ խայինճէ հարէքէթ իթտիրկինէ տայիր վագը օլան ազվիեաթը ըէտտ իլէ, պիրինճի նիմայիշճիլէրէ վագը օլան իֆատաթը միսթագիմանէսինէ տահա զիեատէ գուվվէթ վիրմիշ, վէ իչպու արազիլին տաղըլմատըգլարընը կէօրտիւկինտէ, գուվվէյի ճէպրիեէ իլէ պունլարը տաղթմաեա մէճպուր օլմուշ, վէ իշ պու հարէքէթի, Եունան տէվլէթինին իսկէնտերիեէ ժէնէրալ գօնսօլոսու սապգ Մ. Պիզանտիոս մարիֆէթիյլէ թապ ու նէշր իտիլմէքտէ օլան Հորա նամ ղազէթա միսսթէնա օլարագ, տիկէր քեաֆիֆէյի Ամինա ղազէթալարը թարաֆընտան թահսին իտիլմիշ տիր։

Գրալ հղրէթլէրի, պիրինճի նիմայիշճիլէրին գարարլարընտան խապէրտար օլտուղունա, թէպասընրն էֆքեար ու հիսսեեաթը միսսթագիմանէսինտէն զաեէթլէ միթէշէքքիւր օլտուղունու, վէ Լարիսատա պուլունան ասաքիրի թէֆթիշ իթմէք իւզրէ եագընտա օլ ճանիպէ միթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէկինի պա թէլէկրաֆ պիրտիրմիշ, վէ իչպու թէլէկրաֆնամէսի, էմրի գրայի իւզէրինէ, քեաֆիֆէյի ղազէթալարտա տերճ ու իլան գըլընմըշ տըր։ Գրալընը իչպու թէլէկրաֆը իւզէրինէ, թէքմիլ Եունանիսթանտա հէրեէճանը ազիմ հիւքմ իթմէքտէ տիր։

—

Թարաֆըմըզա թէէմին իտիլտիկինէ նէզարէն, էհէմմիեէթինէ կէօրէ, մաաշլար՝ եիւզտէ 10 տան 30ա գատար թէնզիլ իտիլէճէք, վէ պու թէտոպիր՝ 500 ղրուշտան զիեատէ մաաշ ալան մէմուրին հագգընտա ճարի օլաճագ տըր։ Ֆագաթ շուրասը մալիւմ տէյիլ տիր քի, պու թէտպիր՝ 6-8 պին ղրուշտան 10 պին 20 պին ղրուշա գատար մաաշ ալանլար իչին տախի ճարի օլաճագ մը տըր։ Խապէր վերիտիկինէ կէօրէ, ըէժի տիրէքթօրլարընտան պիրի, հիւսնի իպրէթ օրմագ իւզրէ, քէնտի մաաշընրն թէնզիլինի թէքլիֆ իյլէմիշ իմիշ։ Էկէրչի պու խուսուս սահիհ իսէ, զէմանէմիզատ նատիրէն կէօրիւլէն ֆէտտաքեարլըգլարտան տրը։ Լաքին հէր նէ տախի օլսա. տէվայիրի ումումի. եէտէ իճրա իտիլէն թէնզիհաթը՝ ալէսսէվիեէ նէ՞ վէճհլէ վագը օլտուղու մալիւմ տիւր։ Ցայիսա, իշլէրին աղըրլարընը տէրիւհտէ իթմիշ օլան քիւչիւք մէմուրլարընն ճիւզի իւճրէթլէրի թէնզիլ իտիլիր, վէ պիւեիւք մէմուրլարատտա, մէսարիֆի թէնզիլ իթտիքլէրի իչին, միւքեաֆաթ վերիլիր։

Իւմիտ իտէրիզ քի, ատալէթբէրվէրլիկի վէ հագգանիյէեթբէրվէրլիկի՝ ըէժինին քեաֆիֆէյի մէմուրլարը թարաֆընտան մէտհ ու սէնա օլունան Մ. Օպօյնօ՝ պէօյլէ պիր հալ վուգուինտէ մուխալիֆէթ իտէճէք տիր։ Նիչէ ֆագիր մէմուրլար, միւմայիլէյհին էմրի թահթընտա այտտա 7-800 ղրուշ մաաշ իլէ չալըշտըրլարը հայտէ ֆամիլեա սահիպլէրի տիրլէր։ Իմոի, պունլարընն պու գատար ճիւղի մաաշլարընը թէնզիլ իթմէք, զաթէն տիւչար օլտուղլարը սէֆայէթի արթըրմագ, վէ վազիֆէյէրինի էվվէլքի դայրէթլէ իճրատէն մէնն իյլէմէք տիմէք տիր։ Էվվէլ, էմիրտէ չիրքէթին՝ պու հալտէն միւթէզարրուր օլաճագը տէրքեար տրը։

Իմոի, պիր սաաթտա օն լիրա թատարրուֆի իտիլէպիլէն եիւքսէք մաաշլարընը թէնզիլ իտիլիպ, իշին պիւթիւն ազըրլըղընա գաթյանմըշ պուլունան քիչիւք մէմուրլարընն էքմէքլէրի բարչալարընա տօղունուլմասը միւգթէզայի մասլահաթտան տրը։

Շամտան ուճարարլյա իտիլէն թատարրուֆտա, մէճլիսի իտարէյին՝ գահվէ օճագլարընը լաղվ իթմէսի, վէ Ռէժի թարաֆընտան մահէլի զաղէթալարընտա նէշր իտիլէն իլանաթըն ֆիեաթը տէրճէսինի պէշիրաեա էնտիրմէսի, էրէյիճէ պիր թատարրուֆ տըր։

(Սընոպսը)

—Իտարէյի Մախսուսէնին տիւն սապահ իդմիրե գլեամ իտէն Պէշիքթաշ իսմինտէքի վաբօրու, հավանըն սիպի օլմասընա մէպնի, Ամերայ պուրնուեու տօրաշըրքէն, հէր նասրլատ, պաշ թարաֆընտան ըրխթըմա չաթըպ, սու այմասը ճիհէթլէ, եօլճուլարը տիկէր պիր վաբօրա ագթարմա իտիլմիշ տիր։

—Ցիւն, սապրգալը կիրուհինտէն օլուպ, Եէնի-շէհիրտէ պիր մէյխանէտէ իշրէթ իտէն պիր շախս, իշրէթ պօրճունու 30 բարա էքսիր վիրմէք իսթէտիկինտէն, վէ մէյխանէճիին չըրաղը մէզքիւր 30 բարաեը մուսիրանէ իսթէմէսինտէն. մէրգումասպրգալը պիչտէեի պրչագա վուրուպ թէլէֆ իմիշ, վէ քէնտիսի ֆիրար իտէրքէն, տերտէսթ գըլընմըշ տըր։

—Գարամուսատան հոկտ. 4/16 թա բիխիյլէ եազըլմըշ տըր։

Ցիւն, Գարամուսատան 7 սաաթ ուզագտա քեպին Եէնի-քէօյէ, Պօշնագ սէնիլէն եէտի նէֆէր մուհաճիր, Բանսա չօրպաճիրնին խրամէթինտէ պուլունան իքի նէֆէր չօպանընը էլլէրինի պաղլաարգլարը պրատտա, ամէէ եագըլմասընը էմր իյլէմիշլէր տիր։ Զօպանարատան պիրի, պիր տէրէճէ մուխալիֆէթ իթտիկինտէն, ամէէչէ ամբարագ, տիրի տիրի եագըլմըշ տըր։ Տիկէրինէ կէլինճէ, պու տախի թէվգըճի խտիրմիշ, վէ թախլիսի իչին Բանսա չօրպաճրատան պիր միգտար ագչէ իսթէմիշլէր տիր։

Պու խապէրի գայմագամ իշիտինճէ, տերհալ միւլազիմ Մէհէմմէտ էֆէնտինին թահթը էմրինտէ օլարագ, տէօրթ նէֆէր զապթիեէ, էշգըեանընն էմրի թաագիպինէ սէվգ իտիրմիշ տիր։

Պու վագըատան տօլաեը էհալի ֆէվգէլզատեէ միւթէէսսիր օլմուշ տըր։

ԲՕԼԻԹԻԳԻԵԷ

ՖՐԱՆՍԱ ԻՆԹԻԽԱՊԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵԷՍԻ

Ֆրանսատա ինթիխապաթը ումումիեէ նէթիճէսի, Էվրօբատա ալէլումումի ճալիպի էնգարը տիգաթ օլմուշ տուր։

Ինթիխապարատա, գրալըգ թարաֆտարլարընը թէգայեիւտիւ, նիզամաթը էսասլեէճէ պիր թէհավվիւլիւ պատի օլաճաղը իհթիմալտէն զանն օլունուեօր։

Մէճլիսի մէպուսանտա, ճիւմհուրիեէթ թարաֆտարլարը հէնուզ էքսէրիեէթ իւզրէ իսէ տէ, էրպապը իթիտալ վէ էֆքեարը միւֆրիթէ էրպապընտան միւրէքքէպ 350 մէպուս իքի մուհիմմ ֆըրգատեա միւնգասէմ տիր։ Իշպու իքի ֆըրգա, եէկոտիկէրինէ բէք չօղ սէֆա միւպաեին վէ միւթէրիզ պուլունուեօր։

Տիկէր թարաֆտան, մէճլիսի մէպուսանտա մուհաֆազաքեարլարընն ատէտի 200է պալիզ օլմուշ իսէ տէ, պունլար տախի իքի ֆրրգա օլուպ, գատիմ գրալըգ թարաֆտարլարը 140, վէ Պոնարթի խանէտանը եաքնատ իմբերաթօրլուգ թարաֆտարլարը 60 քիչի տիր։

Գատիմ գրալըգըն վարիսի օլան Պուրպոն խանէտանընտան գօնթտը Շանպօր վէ եախսատ պէշինճի Հանրի պիրա վէլէտ վէֆաթ իթտիկինտէն, գրալըգ թարաֆտարլարընն իքի մուհիմմ ֆրրգասը պիրլէշիպ, Օրլեան խանէտանընտան գօնթտը Բարիզի վէլիի ահտ թանըմըշլար տըր։

Իմպէրաթօրլուգ թարաֆտարլարընա կէլինճէ, միւթէվէֆա իւշինճիւ Նաբօլէօնուն մախտումը եէկեհանէսի բրէնս Լուի Նաբօլէօն, Զուլու մուհարէպէսինտէ թէլէֆ օլալը, հագգը վէրասէթ՝ սմուճասը բրէնս Ժէրոմ Նաբօլէօնա ինթիգալ իյլէմիշ իսէ տէ, պու զաթ հէր նասրլատ թարաֆտարլարը միեանընտա տախի բէք չօղ մէմնուն կէօրիւնմէմիկինտէն, հագգը վէրասէթի, պիւեիւք մախտումը բրէնս Վիդթօր Նաբօլէօնա թէրք իթտիկի շայի օլմուշ իտի։ Բրէնս Վիդթօր իսէ, իշպու շայեայը թէզգիպ իլէ, բէտէրինին էմրինտէն չըդ ամաեաճաղընը իլան իյլէմիշ տիր։

Էլհասըլ գրալըգ վէ իմբէրաթօրլուգ թարաֆտարլարընն ումուրու տախի հէնուզ մաթլուպլարը տերճէսինտէ տէյիլ տիր։ Շու հալէ նէզարէն, միւթէտիլ էրպապը ճիւմհուր միւթէհայիզանընտան պիրֆրանսըզ շէօյլէ պէեանը միւթալաա իթմիշ տիր։

«Էրպապը ճիւմհուր իչին, ալէյհլերինտէ գուվվէթլի խիլաֆկերան պուլունմասը ֆայտէտէն խալի օլամազ։ Ապրգ մէճլիսի մէպուսանտա ուսուլը գատիմ թարաֆտարլարը հիչ մէսապէսինտէ օլտուղունան, էնճիմէնլէրէ տախիլ օլամաեօրլար իսէ։ Պինաէն ալէյհ թարհը թէքալիֆ վէ թայեինի մէսարիֆաթը ումումիեէ մատաէլէրինտէ մէսուլիեէթէ իշթիրաք իթմէեիպ։ Իթիրազաթա գրեամ իյլեեօրլար իսէ։ Թօնքին սէֆէրի իչին թէէքիլ օլունան էնճիմէնտէ տախի պուլունմատըգլարընտան, սէֆէրի մէզքիւրէ պիր խայլի իթիրազլար իթմիշլէր իսէ։

«Եէնի մէճլիսի մէպուսանտա պէհէր մահ գուրա քէշիտէ օլունուպ։ Էնճիմէնլէր ինթիխապընտա մուհաֆազաքեարլար տախի էնճիմէնլէրէ տախիլ օլաճագլար, վէ օն պիր

էնճիւմէնին ապալի իբիսինտէ էքսէրիեէթ անլէրէ գալաճագ տըր։ Էրպապը ճիւմհուր, մուհաֆազաքեարլարը հէր պիր էնճիւմէնէ գապուլ իթմէլի, վէ հաթթա մէճլիսի մէպուսանը բէյրիսի սանիսի վէ սէքիզ սըր քեաթիպի վէ տիկէր մէմուրլարը պուլունտուղունտան, իշպու մագամարը պաղբսընա տախի մուհաֆազաքեարլարը թայերին իսէրէք, թէսվիեէյի ուժուրը մէսուլիեէթէ անլէրի տախի հիսսէտար իյլէմէլի տիր։

«Պու հալտէ մուհաֆազաքեարլար, բարլամէնթօ ուսուլինէ բիաեէթէ մէճպուր օլուրլար։

«Էրպապը ճիւմհուր՝ ալէյհլէրինտէ պուլունան խիլաֆկիրան ֆիրգաասընը քէսպի գուվվէթ իյլէմէսի իւզէրինէ, իֆրաթ վատարտան կէրի տուրմա եա մէճպուր օլուրլար։ Էֆքեարը միւֆրիթէ էրպապը, պիր թագրմ վատար իթթիֆագ քէնարլէրինէ մուզավէմէթ իտէճէքլէրինտէն, ինթիխապլար հէնկեամընտաքի իթթիֆագլարը խիթամ պուլաճագ տըր։ Շու հալէ նէզարէն, ճիւմհուրիեէթին տէվամը, էղլէպի իհթիմալտէն կէօրիւնիւեօր։»

Իշպու Լֆատթատան բանա անլաշըլաճաղը վէճհլէ, Ֆրանսա ինթիխապաթը ախիրէսինտէ գրալլըգ թարաֆտարլարը խայլի քէսպի գուվվէթ իյլէմիշլէր իսէ տէ, գրալլըգ ուսուլինին իեատէ օլունուղ օլունամատեաճաղը հէնուզ թէմամիյլէ քէշֆ վէ ինթիխրաճ օլունամատեօր։

—

ԻԹԱԼԻԱՆԸՆ ԲՕԼԻԹԻԳԱՑԸ ԹԱՐԻՃԻԵԷՍԻ

Իթալիա բարլամէնթօսունուն միւբէվվիճի էֆքեարը օլան Թրիպլունա նամ զաղէթա, Իթալիանըն բօլիթիգայը խարիճիեէսինէ տայիր պիր պէնտի մախսուս նէշր իյլէմիշ տիր։

Մէգքիւր զաղէթա, Շարգ մէսէլէսի՝ տիւէյի սայիրէնին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթթիկինի պէեան, վէ Ավթրիանընն Շարգա տօղրու իլերլէմէք մէյլիեաթընը կէօսթէրէն Մ. Թիցանընն նութգունը տէրխաթը իթթիքատէն սօնրա, Ավթրիանընն իշպու բօլիթիգասը՝ Իթալիանընն բօլիթիգայը խարիճիեէսինին նօղթայի հարէքէթի օլմալը տըր տէմիշ, վէ լավէթէն տախի։ «Ավթրիանընն Պալգանլարա տօղրու թէվսիինին թէշվիգի իքի շարթա, եանի Իթալիանընն՝ Ադրիաթիգ տէնիզլէ Ադատնիզտէ սէրպեսթիի հարէքէթինին թէմին օլունմասընա, վէ Իթալիանընն՝ արագիճէ, բօլիթիգաճա վէ ասքէրիճէ ինթիեաճաթընը մէճուն իտէճէք սուբէթտէ Ավթրիա հուսուսընն նթասհինէ միթէվագըֆ տըր», տէյի տէրմիեան իյլէմիշ տիր։

—

ԳԱՐՕԼԻՆ ԱՏԱԼԱՐԸ ՄԷՍՆԷԷՍԻ

Ամանիա խրէբաթօրու կէյեամ հաղրէթլէրի թարաֆընան Սպանիա գրալընա կէօնտէրիլմիշ օլան պիր նամէյի մախսուստա, Գարօլին ատալարընա Սպանիանընն մալիքիեէթի հաղըդի օլտուղու հալտէ, թասդիգ գելընճաղը պէեան օլունտուղունտան, միւշարիլէյհ հաղրէթլէրինին իշպու վատարը իճրա օլունմագ իւզրէ տիր։ Բրէնս տը Պիզմարգ, Սպանիաը ալէմ նազարընտա պիհուտէ թէլաշ իթմիշ կիպի կէօսթէրիրմ, կիւլիւնճ իյլէտիկի հալտէ, խարիճէն վէ տախիլէն քէնտի նուֆուզ նրն թէզեիտինէ շու մէսէլիյի տախի վէսիլէ իթթիխազ իյլէմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ հաղրէթլերի, Ամանիա թիւճճարընընն մէնաֆիինի թէէմին իթմէքլէ պէրապէր, Բաքաեը տախի հաքէմ ինթիխապ իթմէսիյլէ, Ամանիա Գաթօլիքլերինի մէճլիսի իյլէմիշ, վէ հիւքիմէթ այէյհինտէ իթթիրազլարընա մահէլ պրաղ մամշ տըր։

Ամանիա վէլիի ահտընն վէսաթաթը տօսթանէսի՝ Սպանիա իլէ ճերեան իտէն իխթիլաֆը թէսվիեէ խայլի մուավէնէթ իյլէմիշ տիր։ Վէլիի ահտը միւշարիլէյհ՝ 1883 եպտեմբերինտէ, Սպանիա սէյեահաթընտան ավտէթի միւնասիպէթիյլէ, Բօմատա 13 իւնճիւ Լէօն բաբա հաղրէթլերիյլէ միւլագաթ իտէրէք, Ամանիատա Գաթօլիքլեր այէյհինտէ օլան շիտէթլերէ նիհաեէթ վիրմէք արզուսունու իպրաղ իյլէմիշ տիր։

Վէլիի ահտը միւշարիլէյհ հաղրէթլերի, Սպանիատա վէ Բօմատա մաղհար օլտուղու իհթիրամաթը, իմրէ բաթօր կէյեամ հաղրէթլերինէ վէ բրէնս տը Պիզմարգա պէեան իյլէմիշ, վէ միւշարիլէյհ հաղրէթլերի, վէլիի ահտ սրֆաթը, Ամանիատա գաթօլիքլեր իլէ միւնագաշաեա մէյտան վիրիպ, զաաֆը տախիլիեէ սէպէպ եէթ վիրմէմէք վէ գրալլրգ ուսուլի իւզրէ թէէսսիս իտէն հիւքիմէթլէր իլէ միւնասէպաթը տօսթանէեի պիթթէղեիս, Էվրօբանընն իսթիգպալինի թէէմին իյլէմէք նիհէթինտէ տախի պուլունմուշ տուր։

Իմբէրաթօր կէյեամ վէ բրէնս տը Պիզմարգ տայիմա բէսը իտտարէտէ պէրհատաթ գալամեաճաղլարընտան, վէլիի ահտը միւշարիլէյհ եագընտա մէսուլիեէթի ուժուրը քէնտինէ բաճի օլաճաղընը հիսս իլէ, Ամանիանընն միւսթագպէլէն էսպապը թէրագգը վէ թէէմինինէ աթֆը նիկեահ իթմէքտէն խայի գալմաերը, քէնտիսինին հիլուսինտէն սօնրա զավայիլ զուհուրինի միւմքին մէրթէպէ չիմտիտէն մէնէթ զայրէթ, վէ պու խուսուսատա պիր մէսէքի իհթիեաթքեարանէ իհթիխազ իյլէմիշ տիր։

Իշթէ միւշարիլէյհ հաղրէթլերի իշպու էֆքեարա պինտէն, 1883 տէ Սպանիաեա սէյեահաթրա, Սպանիալըլարընն թէվէճճիւհինիւ գաղանմըշ իտի։

Մուշարիլէյհ հաղրէթլերինին սէյեահաթը մէգքիւրէսի միւնասիպէ թիյլէ, Ամանիա իմբէրաթօրու, բՍպանիա գրալընա աթիտէ մուհարբէր նամէյի մախսուսու իրսալ իյլէմիշ իտի։

Պերլին, 28 Նոյեմբեր 1883

Հաշվէթլու Սպանիա գրալը հաղրէթլերինէ,

Զաթը հաշվէթ մէսապընըզընը վէլատէթինէ միւսատրֆ օլան շու կիւնտէ, սիզին վէ Սպանիանընն սատատէթի հալի իշին ան սամիմ իլ գալպ տուա իթթիկիմի պէեան իյլէրիմ։ Սիզ քի, մէմլէքէթինիզին մաժուրիեէթինէ քէմալ ֆէտատքեարլըգ իլէ հասրը վիճուտա իյլէօրսունուզ։ Զաթը հաշվէթմէսալէրինին Ամանիատա սէյեահաթընընն խաթրէսի օրմագ իւզրէ, խուսէտանընմին վէ ֆամիլեամին միւհասիսի օլան կրանտ էլէգթէօր տը Պրանտէպուրկսն էսապիւտար հէյդէլինի սիզ հէտարէ իթմէսինի վէլիի ահտամ օլան բրէնս հաղրէթլերինէ էմր իյլէտիմ։

Հէտարէթինիզ տայիմա խաթրընիշանըմ օլտուղու հալտէ, սիննիմ, սիզ իեատէյի զիեարէթէ միւսայիտ օրմատաղընտան, վէլիի ահտընն պաշնա վէքեալէթէն սիզի գիեարէթ իյլէմէսինէ մուվաֆֆագաթ պուեուրմուշ օլտուղունուզտան, թէշէքքիւրիւմիւ պէեան իյլէրիմ։ Մատրիատէն հէր կիւն ատարզամ խապէրլէր, վէլիի ահտամա իպրաղ պուեուրմուշ օլտուղունուզ մէվալաթ վէ թէվէճճիւհիւ մուսատտագ օլմաղլէ, պէր հաեաթ օլտուղճա, հաղգը Հաշմէթքէնահիլէրինտէ տերքեար օլան էֆքեարը տօսթանէմէ հաղրդաթէն մուգապէլէ իտէճէկինիզտէ շիպհէ իթմէմ։»

Մահէլի իմզա

ԿԻՑԵՕՄ

Իշպու նամէյի մախսուսուն միւթալաասը իւզէրինէ, Գարօլին մէսէլէսինին սուբէթի տօսթանէտէ ֆասլընտա շիպհէ գալմագ։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՑԵԷ

—

Օսէրվաթօռէ Բօմանօ նամ զաղէթանըն պէեանը իւզրէ, գաթօլիք միսիոնարլարըն բարօթիօրընան անլաշըլարզընա կէօրէ, պիր թիւն քիւրէյի արզտա գաթօլիքլերին միգտարը մէճմուլի 275-300 միլիոն նուֆուս իմիշ։

—

Վաթիգանընն իտարէյի ալիեէսի թահթընտա օրմագ իւզրէ, պիթթիւն քիւրէյի արզըն գաթօլիքլերինէ մախսուս պիր թէլէկրաֆ շիրքէթի թէէսսիս օլունմագ իւզրէ, Ֆրանսզգ, Պէլճիգգալը վէ Իթալեան էրպապը մայիեէսինէն միւբէքքէպ պիր շիրքէթ թէշքիլ օլունտուղու հավատինի, մէգքիւր Օսէրվաթօրէ Բօմանօ զաղէթասը թէքզիպ իյլէմիշ տիր։

—

Գարթան Սօյմուն թահթը գօմանտասընտա օլարագ, Կրօէնլանտան սէվահիլի զարպիեէսինէ ազիմէթ իթմիշ օլան Ցանիմարգալը սէյեահաթ, 29 այ զայրոպֆթէն սօնրա, պու կիւնլէրտէ Գօբէնհակա ավտէթի իտէճէքլէր տիր։ Իշպու սէյեահաթը, 1883 տէ Նօրսէնդեօլան հարէքէթի իթմիշ օլան սէյեահատան գրրգ ֆարսախ զիեատէ շըմալա իյլէրլէմիշլէր տիր։

—

Թախրիպաթ սանատթը ֆէվգէլատէ թէրագգը քէսպ իթմէ քտէ տիր։ Օրան նամ պէլճէնին գարթան տը բօրթու Մ. Գուրէյ, պու քէրրէ եէնի պիր թօրրիլ եհտաս իթմիշ տիս քի, պունընն սէմէրլէրի հաղրդէթէն տէհշէթպախշ օլաճաղ կիպի, զէմանէմի զին պահրիեէ իրմինճէ տախի հաղրգի պիր ինգրլաղ հուսուլէ կէթիրէճէկի մէմուլ տուր։ Իշպու նէվիճատ թօրրիլ սէպէպլէրէ, սէնիզ ալթընտան կիտէն սանատալարընն վէ թօրրիլ իսթիմպօթլարընընն վէ սայիրէնին հիւքմիւ գալմաեաճաղ տըր։

—

Բօրթիկէզլէր՝ Ամերիգատա պօշվագընթ կէչիրմէեօրլար։ Բօրթիկէզ տէվլէթինին բայիթախթը օլան Լիսպոնատա, Ամերիգատա սէյեահաթ իթմիշ օլան իքի սէյեահընն ավտէթինտէն տօրաեր իճրայի չէհրի ատին օլունտուղու, վէ Գօնկօ միսիթէմ լիքեաթընա հէմճիվար օլան Ընկօլա միսիթէմիքեաթընտա, Լանտատան Ամպագաեա գատար ինչա իտիլէճէք օլան տէմիր եօլ մուգավէլէնամէսի՝ հիւքիմէթին բէմի զաղէթասընտա նէշր իտիլտիկի սըրատա, մէշհուր Յահօմէյ գրալը տախի Բօրթիկէզ տէվլէթինին հիմաեէսինի գապալ իթմիշ տիր։ Իշպու վահշի դիւքմատը, քէնտի մէմայիքինտէ էհալինին մէսէրլէթինի մուճիպ օլան ինսան գուրգան իթմէքլիք ուսուլինի ֆէս իթմէքլիկի վատ իյլէմիշ տիր։ Ֆրանսզգարճա պու մէսէլէ հիչ պիր շէյ եօգ իսէ տէ, ինկիլիզլերին պու խուսուսա պիտուհուլէ մուվաֆֆագաթ իթմէյէրի չիպհէլի տիր։ Չինքի Յահօմէյ մէմլէքէթի՝ պիր սէրկէճ ինկիլթէրրանընն թահթը հիւքիմէթինտէ պուլունան Ամանիլէրին մէմլէքէթի վէ մամլիքի սայիրէ իյլէ հէմհուտուտա պուլունմագտա տըր։

—

Լօնտրատա Գլէրքէնուէլ մահէլլէսինտէ վուգուրի պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլէն հարիգտէ զուհուրա կէլէն գարար զիեան իքի միլեօն ինկիլիզ լիրասընընն զիեատէ թախմին օլունուեօր։ Օն իւչիւ պիւեիւք մաղազալարը հավի օլան եիկիրմի իւչ խանէ միւհիմէրէգ օլմուշ, վէ մահէլլէնին 7 պապ խանէսի պու հարիպ տէն գուրթուլմուշ տուր։ Միւհիմէրէգ օլան խանէլէրին էքսէրիսի, գուեումճու եախսոտ քիւրքճիւ մաղազալարը իմիշ։

—

Նուվել տը Համպուրկտա օգուն. տուղունա կէօրէ, Զար հաղրէթլերի՝ կէլէճէք հաֆթանընը իլք կիւնլէրինտէ Գօբէնհակատան հարէքէթ իթթիկինտէ, Զարին իլէ բրէնսէս տը կալ։ Մարի տ՝ Օրլեան իլէ բրէնս վատեմարընը բէսվի իզտիվաճլարընընա հաղը պուլունմագ իւզրէ, մահը հալի էֆրէնճինին 19ունտա, եանի եարընքի կիւն, քէնտի ագրապարը յա պիրիքտէ Ֆրանսաեա կիտէճէքլէր տիր։

—

Պաղը Ֆրանսզգ զաղէթալարընընն բէվաեէթի իւզրէ, Սպանիա գրալը՝ վերեմ իյլէթինէ տիւշար օլմուշ, վէ ախիրէն Պէրլինտէ իտիլէն պիր մուալեէնէյի թըպպիեէտէ, միւշարիլէյհին, պիր խայլի միւտտէթ Ադտէնիզ սէվահիլինտէն պիր շէհիրտէ իգամէթի թէնսիպ գըլընմըշ, վէ նիս շէհրինտէ իգամէթի գարարլաշըրըլմըշ տըր։

—

Ամերիգանընն Սան-Ֆրանչէսգօ շէհրինտէ զարիպ պիր վագրա օլմուշ տուր։ Շէօյլէ քի մահքէմէյի ալիեէ ազայընտան Մ. Գուկ, պունտան պիր միւտտէթ էվվել ագլընը գայ իտէրէք։ Սթօգթօնտա պիր թիմարխանէեէ վազ իտիլմիշ տիր։ Պիր միւտտէթ սօնրա, մէրգումուն զէվճէսի, էվտէ տատա իյի գայրըլաճաղընը պիլ միւլահազա, մէրգումու թիմարխանէտէն չըգարմըշ, վէ մահքէմէ քեաթիպինին իթթարը իւզրէ, ագլը պաշնտա օլտուղու զանն օլտունտուղու պիր սրրատա, զէվճինէ, խսթիֆասընը եազընըրմըշ տըր։

Վէրիլէն գարար իճազընճա, մատամ Գուկ՝ պիր միւտտէթ խսթիֆանամէեի սագլաեաճաղ, վէ էկէր զէվճի իյի օլուր իսէ, պու խսթիֆանամէեի զայ իտէճէք քեօգտա վալիեէ կէօնտէրէճէք իմիշ։ Պիչարէ ատէմ, քէսպի իֆագաթ իտէմէտիկինտէն, խսթիֆանամէսի մէրճինէ կէօնտէրիլէրէք։ Քէնտի եէրինէ պիր տիկէրի ազա թայերին օլունմուշ տուր։ Պու կիւնքի կիւն Մ. Գուկուն ագլը պաշընա կէմիշ, վէ քէնտի խսթիֆասընը եազընըշ օլտուղունու ասլա խաթրըլամամագտա պուլունմուշ տուր։ Իմտի մէրգում, տիվանէ օլտուղու պիր զէմանտա խսթիֆասընը եազընշ օլուեօրքի։ Պունուն գանունէն հիւքմիւ օլամաեաճաղը տէրքեար տըր։ Զիրա Գալիֆօրնիա գանունընճա, պիր մէճնուն՝ հայը ճինէթտէ պուլունտուղճա, հուգուգընընն հիչ պիրինտէն ֆարիզ կէլէմէզ։ Պու սուբէթլէ Մ. Գուկ՝ էվվէլքի մէմուրիեէթինտէ իպգա իսիլմէքլէ, խալէֆի օլան զաթ՝ օ մէմուրիեէթտէն չէքիլմէկէ մէճպուր օլմուշ տուր։

—

1885 սէնէսի խիթամընտա, ինկիլթէրրանընն պիրինճի վէ իքինճի ճինտէն 47, Ֆրանսանընն 82, Իթալիանընն 63, Ցանիմարգանընն 10, Ֆիլիպինկին 15, Ավսթրիանընն 14, Եունանընն 29, Ռուսիանընն 100, վէ Ամանիանընն 81 գրթա թօրրիլ խսթիմպօթլարը պուլունաճագ տըր։

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀՐԵԱՑ

—

Իշպու նամիլէ մաարուֆ էսէրին իլք էրմէնիճէ թէրճէմէսի թիւբէնմիշ օլտուղունտան, իքինճի տէֆա օլարագ, վէ պիր թագըմթասվիրլէր իլէ միւզէյեէն պուլունարագ իքինճի ճիլտի բէսիտէյի խիթամ օլտուղը կիպի, պու քէրրէ իւչիւնճիւ ճիլտի տախի մէվզրի ինթիշարա չըգմիշ, վէ մապագիսի տախի տէրտէսթի թապ պուլունմուշ օլտուղու իլան իտիլիր։

ՀԻՔԵԱՑԷԻ

ԻՔԻ ԳԱԲՈՒ ԵՕԼՏԱՇԼԱՐ

ԷՍԷՐԻ

ՑՈՎՍԷՓ Ց. ԳՈՒՐՊԱՆ

Սթանպոլ էօմրիւ իւզէրինէ թէրթիպ իտիրմիշ օլան իշպու հիքեաեէ՝ բէյ տէր բէյ թապ ու նէշր իտիլմէքտէ օլուպ պաղը ճիհէթլէ շայեանը գրաաթ վէ մուճիպի իսթիֆատէ տիր։

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՑԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Իշպու հաֆթաղգ բիսալէնին, սէնէվի պէտէյի ֆարբմ օսմանը լիրասընա, վէ Նիսսէսի 60 բաբա օլտուղու հալտէ, միւնտէրիճաթը ֆայիտէյի միւճիպ, վէ շայեանը բաղպէթ վէ միւթալաա տըր։

Թրչրինի էվվէլին տէօրտիւնճիւ ճումաա կիւնիւնտէն իթթիպարէն, Հայտարարաչա խաթթը սէֆֆէրլէրի աթիտէ մուհարբէր օլտուղու իւզրէ իճրա օլունճագ տըր։

ՔԷՕԲՐԻԻՏԷՆ

Նէ-ռէ		Ս-ռ	Ֆ-էրէ
0	Պիյա թիատիֆ	2	00
4	Իզմիտ կիտէն	3	00
0	Պիյա թէատիֆ	4	30
6	Իզմիտ կիտէն	7	40
8	Բէնտիկ կիտէն	10	25
10	Բէնտիկ կիտէն	11	25

ՀԱՑՏԱՐ-ԲԱՇԱՏԱՆ

Նէ-ռէ		Ս-ռ	Ֆ-էրէ
1	Բէնտիքտէն կէլէն	2	40
3	Բէնտիքտէն կէլէն	3	45
5	Իզմիտէն կէլէն	5	30
0	Պիյա թէատիֆ	8	30
7	Իզմիտէն կէլէն	11	15
0	Պիյա թէատիֆ	12	00

1 թրչրինը էվվել սէնէ 301

—

ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՅԻ

ՄՃԷՄՈՒԱՅԸ ԱԽՊԱՐ

ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՇԻՇԼԻ ՍՕԳԱՂԸ Նº 5

Իշպու իտարէխանէտէ, էլսինէյի միւխթէլիֆէ իլէ, եանի Էրմէնիճէ, Ֆրանսզգճա, Թիւրքճէ վէ Ռումճա զաղէթա, քիթապ, բիսալէ, ճէնազէ պիլիյէթլէրի, քարթաբ վիզիթ, հէր նէվի իլանաթ քեազրտարը վէ սայիրէ դայէթ թէմիզ վէ միւշթէրիլերի խօշնուտ իտէճէք սուբէթտէ միւթէտիլ վէ էմսալինէ նիսպէթլէ էհվէն ֆիյաթատա թապ օլունմագտա օլտուղու մալիւմիւ ամմէ պուբրամագ իւզրէ, խասսէթէն իլան օլունուբ։

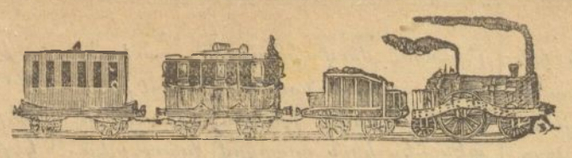

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

ՏԷՐԻՍԱԱՏԷԹԼԷ ՔԻԻԶԻԻՔ-ԶԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԳԱԹԱՐԼԱՐԸ

ԵԷՆԻ-ԳԱԲՈՒ, ՏԱՎՈՒՏ-ԲԱՇԱ ՎԷ ՍԱՄԱԹԻԱ ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐԸՆԱ ՈՒՂՐԱՄԱԳ ԻԻԶՐԷ

Եօլ Թարիֆասը, 1885 Սեպտեմբեր 1 տէն իթիպարէն եէնի էմրէ տէկին.

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ—ՔԻԻԶԻԻՔ-ԶԷՔՄԷՃԷ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60	62	64	66
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																								
	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ			
Սթանպօլ	6 17	6 50	7 15	7 42	8 14	8 45	9 12	9 42	10 20	10 59	11 17	11 49	12 55	1 51	2 51	3 2	3 40	4 15	4 44	5 23	5 44	6 11			
Գում-գաբու	6 28	7 00	7 27	7 55	8 25	8 54	9 25	9 55	10 50	10 49	11 28	12 —	1 6	1 42	2 41	3 15	3 51	4 26	4 55	5 54	5 54	6 22			
Եէնի-գաբու	—	—	—	7 57	—	8 58	—	—	10 54	10 55	11 52	12 4	1 10	1 46	2 45	3 17	3 55	4 30	4 59	5 38		6 26			
Տավուտ-բաշա	—	—	—	8 —	—	—	—	—	10 57	10 56	11 55	12 7	1 15	1 49	2 48	3 20	3 58	4 33	5 5	—		6 29			
Սամաթիա	—	—	—	8 6	—	9 4	—	—	10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 55	3 25	4 5	4 38		5 41	6 4	6 54			
Եէտի-գուլէ	6 37	7 10	7 41	8 12	8 55	9 10	9 51	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 24	1 59	2 58	3 28	4 9	4 41	5 10	5 46	6 16	6 39			
Մագրի-քէոյ	6 48	7 25	8 —	8 24	—	9 22	—	—	10 58	—	11 58	—	—	2 24	3 9	—	4 21	—4	5 22	5 49	6 28	6 50			
Ա.յ-Սթէֆանօ	—	7 55	8 14	8 54	—	9 52	—	—	11 8	—	12 9	—	—	2 24	—	—	4 51	—	5 52		6 57	—			
Քիւչիւք-Զէքմէճէ	—	—	8 25	—	—	—	—	—	—	—	12 18	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—			

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ
ՔԻԻԶԻԻՔ-ԶԷՔՄԷՃԷ—ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	65	1	67
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																							
	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ս-պահ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ	Ա.ետմ
Քիւչիւք-Զէքմէճէ	—	6 54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 24	—	2 55	—	—	—	—	—	—			6 58
Ա.յ-Սթէֆանօ	—	6 44	—	7 45	—	8 44	—	9 58	—	—	11 20	—	1 54	—	2 44	3 20	—	4 46	4 48	5 59	—			6 51
Մագրի-քէոյ	6 —	6 55	7 24	7 57	—	8 55	—	9 49	—	—	11 51	—	1 45	—	2 57	3 55	—	4 56	4 59	5 50	—			7 3
Եէտի-գուլէ	6 15	7 8	7 57	8 11	8 58	9 9	9 57	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 25	3 1	3 57	4 8	5 5	5 14	6 4	6 58			7 26
Սամաթիա	6 17	7 12	7 41	8 15	8 42	9 15	9 41	—	10 16	11 16	11 48	12 52	2 2	2 28	3 6	3 42	4 12		5 19	6 8	6 42			—
Տավուտ-բաշա	6 22	7 17	7 46	—	8 47	—	9 46	—	10 21	11 21	11 55	12 57	2 8	2 35	3 9	3 45	4 17	—	5 24	6 15	6 47			—
Եէնի-գաբու	6 25	7 20	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	—	10 24	11 24	11 56	1	2 12	2 56	3 14	3 50	4 20	—	5 28	6 16	6 50			—
Գում-գաբու	6 30	7 25	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 1	1 5	2 21	2 41	3 25	3 59	4 25	—	5 55	6 21	6 54			7 40
Սթանպօլ	6 39	7 54	8 5	8 55	9 4	9 55	10 5	10 20	10 58	11 58	12 10	1 14	—	2 50	—		4 54	—	5 42	6 50	7 5			7 50

Ճէսամէթի աղ օլան եիւքլէր պիլա ֆարգ հէր գաթարտա գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մագրի-քէոյ վէ եա օնտան էօթէյէ իշլէեէն գաթարլարտա գապուլ օլունաճագ տըր։

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՒՏԻՐԻԵԷԹԻ

ՍԱՐԲԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 8 հոկտ.

Էսհ. ում. հոկտ.	7 գաբ. գ. ք.	15–18
» » »	8 այբլ. (տուպլը)	15–27
Իւնիֆիյէ »	7 գաբ.	71–20
» »	8 այբլ. գ. ք.	71–20
Սէրի Ա. Ա. Իսթիգրազ	գ. ք.	27–20
» Բ. Բ. »	գ. ք.	15–30
» Ը. Գ. »	գ. ք.	15–25
Բումէլի չըմէնտրֆէրլէրի		35–3/4
Ագչէ ֆայիզի		06–
Բաբօր		25–
Հէվալէսիզ	»	35–

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	06–04
Սթամպօլ պանգասը	00–00
Սօսիէթէ ժէնէրալ	03–05
Թրամվայ	277–1/2
Սօսիէթէ Օթթօման պանգասը	00–00

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղ. Բր.
Պէեաղ մէճիտիեէ ֆարգը	108–02
Մէթալիք »	98–10
Պէշլիք »	102–25
Ալթընըզ »	102–30
Գագըր »	800–
Գայմէ	4000–
Ինկիլիզ լիրասը	110–13
Ֆրանսըզ ալթունը	87–30
Բօլ	90–18
Գրէմից ալթունը	51–15
Գարպօն գայմէսի	9–23

—

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 19 հոկտ.

Ինկ. գօնսօլիտի	100–3/4
Էսհամը ումումիեէ այբլար գ. ք.	14–5/8
» » գաբանտը գ. ք.	14–1/2
65 իսթիգրազը 1 ինճի սընըֆ	28–1/2
69 »	–
71 » 2 »	14–7/8
72 »	14–1/2
73 » 3 »	00–00
Տէվլէթի Ալիեէնէն 77 իսթիգ.	79–
Օսմանլը պանգասը	10–3/8
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	95–
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	65–
» իմթիեազլը (չըմէնտրֆէր)	86–1/2
Տաիրա սանիեէ	61–1/4
Մըսըրըն Ռօչիտ իսթիգրազը	87–1/4
Մաճարիսթան էհսամը	00–
Գամպիօ Բարիզ	–

—

Բարիզ 19 հոկտ.

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 3%	80–29
» » 4 1/2	109–48
Էսհամը ումումիեէ այբլար գ. ք.	14–45
» » գաբանտը գ. ք.	14–57
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի B	16–25
» » » C	14–60
» » » D	00–00
Ռումէլի չըմէնտֆ. թահվիլաթը	38–50
Օսմանլը Ըէժի թահվիլաթը	488–75
Օսմանլը պանգասը	503–75
Գրէտի Լիոնէ	527–
Գրէտի ֆոնսիեէ	1255–
Լիոն ագսիոնը	1230–00
Սիւէյիշ ագսիոնը	1972–
Ռուս ֆոնտսու 5% 1877	100–
Իթալիա էհսամը	95–42
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	328–75
Իսբանեա խարիճի իսթիգ.	56–5/8
Բրիօրիթէ թահվիլաթը	361–25
Եունան 5% 1879	285–00
Գանպիօ Լօնտրա	25–25

—

Բարիզ 19 հոկտ.

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 4 1/2 %	109–42
Օսմանլը »	13–75
Ռումէլի չըմէնտրֆ. թահվիլաթը	–
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	328–75

—

Վիէննա, 19 հոկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	125–65
Ռումէլի չըմէնտրֆէրլէրի	17–50

ԻՏԱՐԷՑԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1885 Թըշրէյնի էվվէլին 1 ինճի Սալը կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Բալար ութնիլրինդէն մատա Ադալար ճանիպինդէն

ՔԷՕՓԻԼԷԻ

Սթ.	Տգ.	
1	40	Պիւյիւք Ատատան Հէյպէլի Պուրկազ Գրնալը։[*]
1	45	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Հէյպէլի Պուրկազ Գնալը[*] (Պէյոյիւք Ատատան 2 30 տա)
7	45	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Պէյոյիւք ատատան 8 տէ։

—

ՔԷՕՓԻԼԷԻԷՆ Ադալար ճանիպինդէ

3	45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա՝ Գարթալ Բէնտիք։
9	45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։ Գարթալ, Բէնտիք։
10	45	Գընալը, Պուրկազ Հէյպէլի, Պ. Ատա։

[*] Իշ պու ուէֆէր Թըշրէյնի էվվէլին 15 ինճէն իթիպարէն պիր չէյրէք ասնրա հարէքէթ իտէճէք։

—

Բալար ութնիլրի Ադալար ճանիպինդէն

ՔԷՕՓԻԼԷԻԷ

1	15	Պիւյիւք Ատատան Հէյպէլի։
2	—	Բէնտիքտէն Գարթալ Պ. Ատա. Հէյպէլի. Պուրկազ Գընալը։
8	50	Բէնտիք, Գարթալ, Պ Ատա, Հէյպէլի Պուրկազ, Գընալը, Գատը քէօյ։ Պէյոյիւք Ատատան 9 15 տէ։

—

ՔԷՕՓԻԼԷԻԷՆ Ադալար ճանիպինդէ

5	30	Գատը քէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
9	45	Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա Գարթալ, Բէնտիք։
11	—	Հէյպէլի Պ. Ատա։

—

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իշպու ըէֆնուզքէրի քարնալարընա գ-ՐԻ-ՈՐԵՖ ԻԵՕՎԷՆ ՈԵՖԷՐԼԷՐ

ՔԷՕՓԻԻՏՏԷՆ

Սթ	Տգ.	
1	—	Պիլա Թէսատիւֆ
2		Իզմիտէ կիտէն.
4	4	Իզմիտէ կիտէն
17	40	Իզմիտէ 6
10	25	Բէնտիկ կիտէն 8
11	25	Բէնտիյէ կիտէն 10

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱՏԱՆ

1	40	Բէնտիքտէն կէլէն 1
2	40	Բէնտիքտէն կէլէն 3
4	40	Իզմիտտէն կէլէն 5
8	45	Պիլա Թէսատիւֆ [*] 9
11	15	Իզմիտտէն կէլէն 7
12	—	Պիլա Թէսատիւֆ

[*] Իշպու ուէֆէր բարար կիւնլէրի 9 20 տէ իճրա օլունտճագ։

ԳԱՏԸ ՔԷՕԵ ԹԱՐԻԳԻ

Բալար ութնիլրինդէն մատա

Քէօփրիլուդէն Սթ.	Տգ.	Գատը քէօյինդէն Սթ	Տգ
1	15	1	15
2	—	2	—
2	45	2	45
3	30	3	30
4	30	4	30
5	30	5	30
9	—	9	—
9	45	9	30
10	30	10	15
11	15	11	10
12	—	12	—

Բալար ութնիլրի

Քէօփրիլուդէն Սթ.	Տգ.	Գատը քէօյինդէն Սթ	Տգ
1	15	1	15
2	15	2	15
3	15	3	15
4	15	4	15
5	15	5	15
6	15	6	15
9	—	9	—
10	—	10	—
11	—	11	—
12	—	12	—

Սիմ մէսքիւքաթը էճնէպիեէնին ալընրպ վերիլմէսի հիւքիւմէթի սէնիեէճէ թահրը մէճմուիեէթէ ալընտրզը ճիհէթլէ, Իտարէյի Մախսուսէ պիլէթճիլէրի թարաֆընտան ալընրպ վերիլմէյի, վէ պիլէթճիլեր ագչէ պօզմագ իլէ միւքելլէֆ օլմտոգլարընտան, իզահէի վագթի հիմմէթէ իչին եօլճուլարընը վաքար իւճրէթինի էվվէլճէ թետարիք իյլէմէլէրի լազըմ կէլէճէկի իթթար օլունուր։

Քէօքրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլարը այնէն պիլէթ ալըպ, պիլէթ եէրինէ բարա ալմալարը քիւլլիյէն մէճմուս տրր. միւթէճասրլէրի պէր մուճիպի թալիմաթ շէհիտէն մէսուլ տրր։ Պինաէն ալէյհ, վաքարա բաքիպ օլան զէվաթրն քէօքրիւտէն ազմէթլէրինտ պիլէթլէրինի իսկէլէտէն ալմալարը, վէ հիյնի ավտէթլէրինտէ, Գատը գարիեէսի իսկէլէսինտէն վաքարա կիրէճէք օլանլար, պիլէթլէրինի մէզբիւր Գատը քէօյ իսկէլէսինտէն, վէ տիկէր իսկէլէլերտէն բաքիպ օլանլար, վաքարլար տէբունինտէ պիլէթլէրինի ալմալարը միւսթէրճա տրր։

Ագշամարը քէօքրիւտէն սաաթ 9 45տէ Ատալարա վէ սաաթ 11 15, վէ 12տէ Գատը քէօյիւնէ հարաքէթ իտէն վաքարլարա ճիւրմի պէօյիւք եանի խարար, վէ պէյիւք սանտրգ վէ տուզինա իլէ սանտալեա վէ պունա միւմասիլ եօլճուլարս իդաճ իտեր տէրէճէտ օլան եիւք վէ էշեա գապալ օլունմատճագ տրր։

Թէհլիքէտէն հայեր օլունմագ իչին, տիւման օլուուրզ գէման, հէր վաքար պուլունտրզը նօգթատա թէվագուֆ իտէճէկի կիպի, պ... է ֆուրթունա միւնասիպէթի իլէ պու սէֆէրլէր իճրա օլունամագ իսէ, պու պապատ եօլճուլարը պիր շէյ սեյրլէմէկէ հագգլարը օլմտեատճագ տրր։

ԻԼԱՆ

Էտիրնէ իլէ Ցէտէ-աղաճ, վէ Ցէտէ-աղաճ իլէ Էտիրնէ արասընտա իշլէեէն միւխթէլիթ գաթարլարրն 1883 սէնէսի հոկտեմբեր 1 թարիխինտէն իթիպարէն ճարի օլան թարիֆասընտա, ալաֆրանկա էօնիւմիւզտէքի սեպտ. 7 թարիխինտէն իթիպարէն, գաթարլարրն վագթը հարէքէթ վէ վիսուլէրինճէ զիյրտէ պէեան օլունան սուրէթատ թատիլաթ իճրա օլունմուշ օլտուղու, Շարգ տէմիր եօլլարը իտարէսի թարաֆընտան իլան օլունուր.

		Սաաթ	Տակիքա
Էտիրնէ	Հարէքէթ	6	50
Ուրլա	»	7	57
Գ. Պուրկաս	Վիսուլ	8	28
»	Հարէքէթ	8	52
Տիմէթօգա	»	9	37
Սօֆիյօ	»	11	02
Պիտիկլի	»	12	10
Ֆէրէ	»	1	21
Ցէտէ-աղաճ	Վիսուլ	2	28
Ցէտէ-աղաճ	Հարէքէթ	12	14
Ֆէրէ	»	1	54
Պիտիկլի	»	3	20
Սօֆիյօ	»	4	23
Տիմէթ օգա	»	5	42
Գ. Պուրկաս	Վիսուլ	6	17
»	Հարէքէթ	6	37
Ուրլա	»	7	31
Էտիրնէ	Վիսուլ	8	15

Տէրսաատէթ 15/27 օգոստ. 1885

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ

Շարժում

Եղիա Տէմիրճիպաշեան (գրասէր Ռատմ՝) էֆէնտինին իշպու էսէրի՝ պէհէր մահ թապ ու նէշր օլունտուղունատան, իշպու այընքի տախի չըգմըշ, վէ 2 ղրուշ ֆիյաթը իլէ սաթըլմագտա պուլունմուշ տրր։